

7/37814

GK.93

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-100/1791/3227
Konu : Yazılı soru önergesi

25.08.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-161920 sayılı yazı,
b) 24/02/2014 tarihli ve 598/1093 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Erol Dora tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37814 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-100/1790/3226
Konu : Yazılı soru önergesi

25/08/2014

Sayın Erol DORA
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37814 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun,

1- "Yabancı tarafından işlenen suç" kenar başlıklı 12. maddesinde,

"(1) Bir yabancı, 13 üncü maddede yazılı suçlar dışında, Türk kanunlarına göre aşağı sınırı en az bir yıl hapis cezasını gerektiren bir suçu yabancı ülkede Türkiye'nin zararına işlediği ve kendisi Türkiye'de bulunduğu takdirde, Türk kanunlarına göre cezalandırılır. Yargılama yapılması Adalet Bakanının istemine bağlıdır.

(2) Yukarıdaki fıkra belirtilen suçun bir Türk vatandaşının veya Türk kanunlarına göre kurulmuş özel hukuk tüzel kişisinin zararına işlenmesi ve failin Türkiye'de bulunması halinde, bu suçtan dolayı yabancı ülkede hüküm verilmemiş olması koşulu ile suçtan zarar görenin şikayeti üzerine fail, Türk kanunlarına göre cezalandırılır.

(3) Mağdur yabancı ise, aşağıdaki koşulların varlığı halinde fail, Adalet Bakanının istemi ile yargılanır:

a) Suçun, Türk kanunlarına göre aşağı sınırı üç yıldan az olmayan hapis cezasını gerektirmesi.

b) Suçluların geri verilmesi anlaşmasının bulunmaması veya geri verilme isteminin suçun işlendiği ülkenin veya failin uyruğunda bulunduğu devletin hükûmeti tarafından kabul edilmemiş olması.

(4) Birinci fıkra kapsamına giren suçtan dolayı yabancı mahkemece mahkûm edilen veya herhangi bir nedenle davası veya cezası düşen veya beraat eden yahut suçu kovuşturulabilir olmaktan çıkan yabancı hakkında Adalet Bakanının istemi üzerine Türkiye'de yeniden yargılama yapılır.",

2- "Diğer suçlar" kenar başlıklı 13. maddesinde,

"(1) Aşağıdaki suçların, vatandaş veya yabancı tarafından, yabancı ülkede işlenmesi halinde, Türk kanunları uygulanır:

a) İkinci Kitap, Birinci Kısım altında yer alan suçlar.

b) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Bölümlerde yer alan suçlar.

c) İşkence (madde 94, 95).

d) Çevrenin kasten kirletilmesi (madde 181).

e) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190).

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

f) Parada sahtecilik (madde 197), para ve kıymetli damgaları imale yarayan araçların üretimi ve ticareti (madde 200), mühürde sahtecilik (madde 202).

g) Fuhuş (madde 227).

i) Deniz, demiryolu veya havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması (madde 223, fıkra 2, 3) ya da bu araçlara karşı işlenen zarar verme (madde 152) suçları.

(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.

(3) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yazılı suçlar dolayısıyla yabancı bir ülkede mahkûmiyet veya beraat kararı verilmiş olsa bile, Adalet Bakanının talebi üzerine Türkiye'de yargılama yapılır.",

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- A) Anayasanın,

a) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

b) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı;

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

a) "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı, Cumhuriyet savcısının, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlü olduğu,

b) "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebileceği;

c) "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği, soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuyorsa; Cumhuriyet savcısının, bir iddianame düzenleyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, işlenen suçlar sebebiyle soruşturma veya kovuşturma yürütülmesinde yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu olamaz.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

III- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 10/02/2014 tarihli cevapta,

Soru önergesinde belirtilen kişilerin öldürölme görüntülerinin internet üzerinden yayınlanmasından sonra, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan yürütölün soruşturma kapsamında, şüphelilerin kaldığı Bağcılar İlçesindeki evde yapılan aramada önergede bahsi geçen iki şüphelinin yakalandığı ve "Silahlı terör örgütüne üye olmak, 6136 sayılı Kanuna muhalefet etmek, tehlikeli madde bulundurmak ve el değıştirme" suçlarından tutuklanarak, İstanbul Maltepe 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna teslim edildikleri, daha sonra Cumhuriyet Başsavcılığınca haklarında iddianame düzenlenerek İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açıldığı, hâlen bu iki şüphelinin yargılamalarının tutuklu olarak devam ettiği, iadelerinin söz konusu olmadığı,

Ayrıca, Suriye'de üç kişinin öldürölmelerine ilişkin video görüntüleri ihbar kabul edilerek, söz konusu şüpheli hakkında adam öldürme olayına ilişkin soruşturma yapmak üzere Bakanlığımızdan izin istendiğı, söz konusu adam öldürme olayının Bakanlığın iznine tabi olmaması ve bu nedenle soruşturmaya devam olunması gerekçesiyle soruşturma izni talebinin iade edildiğı, bunun üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca bahse konu olayın Suriye'de gerçekleşmesi, fiili olarak delil toplama imkânının bulunmaması gerekçesiyle soruşturma yapılmadığı,

Bildirilmiştir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden,

Adı geçen şüpheli hakkında, Suriye'de yaşandığı iddia edilen adam öldürme olayı ile ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma izni istendiğı, ancak,

Soruşturmaya konu Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşlarından birisini öldürme, ikisinin de öldürölmelerine yardım etme eylemlerinin ne zaman, ne şekilde gerçekleştirildiğinin, öldürölülen kişilerin açık kimlik bilgileriyle uyruklarının açık ve ayrıntılı şekilde izah edilmemesi,

Ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 13. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca yargılama yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağılı olması, soruşturma yapılması için böyle bir talep şartı olmaması, öte yandan, "Kasten adam öldürme" suçundan Türkiye'de soruşturma yapılmasının 5237 sayılı Kanunun 13. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Adalet Bakanının talebine bağılı olmaması,

Aynı Kanunun 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan düzenlemeye bakıldığında yargılama yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağılı olması, soruşturma yapılması için böyle bir talep şartı olması, kaldı ki, 5237 sayılı Kanunun 12. maddesinin birinci fıkrası uyarınca yargılama yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağılı olması için, "bir yabancıнын 13. maddede yazılı suçlar dışında, Türk kanunlarına göre aşağı sınırı en az bir yıl hapis cezasını gerektiren bir suçu yabancı ülkede Türkiye'nin zararına işlemesi ve şüphelinin de Türkiye'de bulunması" gerekmesi, ancak bahse konu fezlekeye konu eylemde Türkiye'nin zararına işlenmesi şartının gerçekleşmemesi, suçun işlendiğı tarihte öldürölülenlerin de yabancı statüsünde olması, bu durumda yargılama yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağılı olması için 5237 sayılı Kanunun 12. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca "suçun Türk kanunlarına göre aşağı sınırı üç yıldan az olmayan hapis cezasını gerektirmesi ve suçluların geri verilmesi anlaşmasının bulunmaması veya geri verilme isteminin suçun işlendiğı ülkenin veya failin uyruğunda bulunduğı devletin hükümeti tarafından kabul edilmemiş olması" gerekmesi, fakat Suriye Arap Cumhuriyeti ile Devletimiz arasında Resmî Gazetenin

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

18/03/1983 tarihli ve 17991 sayısı ile yayımlanan T¼rkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Sözleşmesinin bulunması,

Belirtilmek suretiyle, soruşturmaya devam olunarak bahsedilen hususlar araştırıldıktan sonra, yargılama talebinde bulunmayı gerektirir bir durum olması hâlinde fezlekeli evrakın gönderilmesi gerektiği gerekçesiyle izin talebinin iade edildiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan